

АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА
державного закладу
„Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”
на 2015-2017 роки

(обговорено й затверджено
на спільному засіданні вченої ради та
конференції трудового колективу
«28» серпня 2015 року,
протокол № 1)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. Загальні положення.....	3
2. Основні поняття, які використано в антикорупційній програмі.....	3
3. Мета антикорупційної програми.....	5
4. Сфера застосування та коло осіб, на яких поширюються положення антикорупційної програми.....	6
5. Перелік антикорупційних заходів, стандартів, процедур і порядок їх виконання (застосування).....	6
6. Норми професійної етики працівників.....	11
7. Обов'язки працівників Університету у зв'язку із запобіганням і протидією корупції у його діяльності.....	14
8. Права та обов'язки Уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції.....	15
9. Умови конфіденційності інформування Уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції про факти підбурення особи до вчинення корупційного правопорушення.....	17
10. Моніторинг та контроль за дотриманням антикорупційної програми.....	19
11. Інформування Уповноваженого працівниками Університету про виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів; порядок урегулювання виявленого конфлікту інтересів.....	19
12. Ужиття заходів реагування щодо виявлених фактів корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень в Університеті.....	20
13. Співпраця з правоохоронними органами у сфері протидії корупції.....	21
14. Порядок внесення змін до антикорупційної програми.....	21

ВСТУП

Антикорупційна програма державного закладу „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (далі – Університет) на 2015 – 2017 роки розроблена з метою запровадження необхідних і обґрунтованих заходів щодо запобігання і протидії корупції у діяльності вищого навчального закладу.

1. Загальні положення.

1.1. Ця антикорупційна програма розроблена відповідно до Конституції України, Закону України „Про запобігання корупції”, Закону України „Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014 – 2017 роки” та інших антикорупційних документів.

1.2. Положення щодо обов’язковості дотримання антикорупційної програми вносяться до посадових інструкцій співробітників університету, правил внутрішнього розпорядку університету, а також до договорів, які укладають повідно до Закону України „Про здійснення державних закупівель”.

2. Основні поняття, які використано в антикорупційній програмі.

Визначення основних термінів, які використано в антикорупційній програмі:

адміністративно-господарські обов’язки – обов’язки окремих осіб Університету з управління або розпорядження державним, колективним чи іншим майном в університеті;

антикорупційна експертиза – діяльність із виявлення в нормативно-правових актах, проектах нормативно-правових актів положень, які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов’язаних з корупцією;

антикорупційна політика – діяльність Університету, скерована на створення дієвої системи протидії корупції;

антикорупційна програма – комплекс правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання проявам корупції у діяльності Університету;

запобігання корупції – діяльність Університету щодо реалізації антикорупційної політики, скерованої на виявлення, вивчення, обмеження або усунення явищ, що породжують корупційні правопорушення або сприяють їх поширенню;

близькі особи – особи, які спільно проживають, пов’язані спільним побутом і мають взаємні права та обов’язки із суб’єктом, зазначеним у частині першій статті 3 Закону України „Про запобігання корупції” (крім

осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також незалежно від зазначених умов – чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта;

корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України „Про запобігання корупції”, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

корупція – використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України „Про запобігання корупції”, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу (цих осіб) до протиправного використання наданих їй (їм) службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

організаційно-розпорядчі обов'язки – **обов'язки окремих осіб Університету зі здійснення керівництва діяльністю окремих працівників установи, зокрема ректора, проректорів, головного бухгалтера, заступника головного бухгалтера, головного інженера, керівників структурних підрозділів, їх заступників, особи які керують ділянками робіт та ін.;**

подарунок – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою від мінімальної ринкової;

посадова особа – **особа, яка постійно або тимчасово обіймає посаду в Університеті, функції якої пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків;**

потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак

корупції, але порушує встановлені Законом України „Про запобігання корупції” вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

пряме підпорядкування – відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, у тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням;

реальний конфлікт інтересів – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

суб'єкти декларування – особи, зазначені у пункті першому, підпункті „а” пункту другого частини першої Закону України „Про запобігання корупції”, інші особи, які зобов'язані подавати декларацію відповідно до цього Закону;

уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції – **посадова особа університету**, відповідальна за дотримання антикорупційної програми, **що призначається відповідно до законодавства про працю ректором у порядку, передбаченому ухваленою антикорупційною програмою (далі – Уповноважений);**

члени сім'ї – особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

3. Мета антикорупційної програми.

3.1. Антикорупційна програма Університету відображає підтримку Міністерства освіти і науки України, антикорупційної стратегії держави, що підтверджується використанням етичних стандартів та принципів надання інформації про виконання робіт та надання послуг, про встановлені тарифи, свідчить про прагнення колективу Університету до удосконалення корпоративної культури, наслідування кращих традицій вищого навчального закладу.

3.2. Університет визначає такі цілі:

- мінімізувати ризики втягнення Університету (його керівництва та працівників, незалежно від займаної посади) до корупційної діяльності;
- сформувати у контрагентів, працівників та інших осіб цілісне єдине усвідомлення та розуміння антикорупційної програми Університету про неприйняття корупції у будь-яких її проявах;
- узагальнювати та роз'яснювати основні положення антикорупційного законодавства України;
- включити до обов'язків працівників Університету знання та дотримання принципів і вимог цієї антикорупційної програми, основні положення антикорупційного законодавства, а також адекватні заходи щодо запобігання корупції.

4. Сфера застосування та коло осіб, на яких поширюються положення антикорупційної програми.

4.1. Дія положень антикорупційної програми університету поширюється на будь-які відносини, які виникають у процесі реалізації трудових функцій співробітниками університету.

4.2. Антикорупційна програма поширюється на всіх працівників Університету, в тому числі на осіб, що працюють в Університеті за договорами підяду, які можуть бути прирівняні до трудових договорів, або проходять навчальну/виробничу практику.

4.3. Антикорупційні заходи скеровані на запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції (профілактику корупції); виявлення корупційних правопорушень, розкриття та розслідування корупційних правопорушень; мінімізацію та усунення наслідків корупційних правопорушень.

4.4. Суб'єктами, на яких поширюється дія антикорупційної програми, є працівники Університету, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських обов'язків, чи спеціально уповноважені особи на виконання таких обов'язків, а також інші особи, які не є посадовими або службовими особами та перебувають з Університетом у трудових відносинах.

5. Перелік антикорупційних заходів, стандартів, процедур і порядок їх виконання (застосування).

Уповноваженим відповідно до антикорупційної програми Університету розроблюється конкретний перелік та опис антикорупційних заходів, які повинні реалізовуватися з метою запобігання та протидії корупції в Університеті.

5.1. *Аудит діяльності Університету для виявлення корупційних ризиків (оцінка діяльності Університету з точки зору настання несприятливих*

наслідків у контексті антикорупційного законодавства).

Антикорупційні заходи, запроваджені університетом у сфері господарської діяльності:

- здійснення юридичною службою університету постійного контролю за веденням договірної роботи в Університеті;
- участь у засіданнях комітету з конкурсних торгів;
- упровадження аудиту господарчої діяльності Університету для виявлення корупційних ризиків (оцінка діяльності університету з погляду настання несприятливих наслідків у контексті антикорупційного законодавства);
- постійний моніторинг стану виконання вимог чинного антикорупційного законодавства, причин і умов, що сприяють скоєнню злочинів та правопорушень корупційного характеру;
- визначення категорій працівників та посад, діяльність яких пов'язана з підвищеним корупційним ризиком.

Для ідентифікації ризиків, які можуть постати перед Університетом унаслідок порушення антикорупційного законодавства, керівництво Університету періодично має проводити внутрішній аудит господарчої діяльності його підрозділів.

Результати аудиту дозволяють виявити зони підвищеного ризику і розробити ефективний план заходів, спрямований на нейтралізацію юридичних і комерційних ризиків Університету.

Оцінка ризику – це безперервний процес з постійним зв'язком між ректором, Уповноваженим та працівниками Університету.

5.2. Моніторинг ділових партнерів (аудит нових партнерів і постачальників, регулярні перевірки контрагентів тощо).

З метою запобігання можливим проявам корупції, фінансовим правопорушенням та іншим зловживанням під час здійснення процедур закупівель товарів, робіт, послуг за рахунок державних коштів при роботі з контрагентами необхідно:

- проводити моніторинг нових партнерів і постачальників;
- здійснювати регулярні перевірки всіх контрагентів;
- упроваджувати антикорупційні положення до угод з партнерами і постачальниками.

Керівництву Університету та його працівникам забороняється залучати або використовувати посередників, партнерів, агентів, спільні підприємства чи інших осіб для вчинення будь-яких дій, які суперечать принципам і вимогам цієї антикорупційної програми або нормам застосованого антикорупційного законодавства.

Університет здійснює вибір контрагентів для надання їм робіт і послуг, виходячи з принципу відбору контрагента за найкращими конкурентними цінами, який встановлює:

- аналіз ринку пропонуванних послуг;
- рівноправність, справедливість, відсутність дискримінації і без

необґрунтованих обмежень конкуренції по відношенню до контрагентів;

- чесний і розумний вибір пропозицій при комплексному аналізі вигод і витрат (насамперед ціни і якості продукції);

- цільове та економічно ефективне витрачання грошових коштів на придбання товарів, робіт, послуг (з урахуванням, при необхідності, вартості життєвого циклу закупуваної продукції) та реалізації заходів, спрямованих на скорочення витрат Університету;

- відсутність обмеження допуску до участі в закупівлі шляхом встановлення надмірних вимог до контрагента (надмірними вимогами до контрагента не вважаються вимоги, прямо передбачені чинним законодавством про здійснення закупівель за державні кошти, тощо);

- запобігання корупційним проявам, конфлікту інтересів та іншим зловживанням повноваженнями.

Університет прагне мати ділові відносини з контрагентами, що підтримують вимоги антикорупційного законодавства та/або контрагентами, які декларують неприйняття корупції.

Університет заявляє, що відмовляється від стимулювання в будь-який спосіб працівників/контрагентів, у тому числі шляхом надання грошових сум, подарунків, безоплатного виконання на їхню адресу робіт (послуг) та в інші, не перераховані вище способи, що ставить працівника/контрагента в певну залежність і спрямовані на забезпечення виконання цим працівником будь-яких дій на користь Університету.

Університет докладає всіх можливих зусиль, що мінімізує ризики ділових відносин з контрагентами, які можуть бути залучені до корупційної діяльності, для чого проводиться перевірка терпимості контрагентів до хабарництва, у тому числі перевірка наявності у них власних антикорупційних програм, їх готовності дотримуватися вимог цієї антикорупційної програми і включати в договори антикорупційні умови (застереження), а також надавати взаємне сприяння для етичного ведення господарської діяльності та запобігання корупції.

Відповідно до норм антикорупційного законодавства Університет і його контрагенти (партнери) зобов'язані:

- негайно повідомляти один одного у письмовій формі про будь-які випадки порушення антикорупційного законодавства;

- чітко давати зрозуміти іншим особам при здійсненні (виконанні) будь-яких угод (договорів) щодо обов'язку з дотримання антикорупційного законодавства.

У разі виникнення в Університеті об'єктивних фактів порушення контрагентами антикорупційного законодавства, на адресу такого контрагента направляється відповідне повідомлення з вимогою у термін до 10 днів надати відповідні роз'яснення.

Неподання достатніх доказів, що безумовно підтверджують відсутність порушення антикорупційного законодавства, є порушенням істотних умов договору (істотним порушенням), укладеного між Університетом та його

контрагентом, і дає право Університету розірвати такий договір в односторонньому позасудовому порядку (повністю відмовитися від виконання договору), або призупинити його подальше виконання в односторонньому порядку в якійсь його частині (частково відмовитися від виконання Договору) шляхом направлення відповідного письмового повідомлення.

5.3. Нормативне забезпечення, закріплення стандартів поведінки і декларація намірів:

- розробка і прийняття кодексу етики та службової поведінки працівників Університету;
- розробка і прийняття положення про конфлікт інтересів;
- уведення до договорів, пов'язаних з господарською діяльністю Університету, стандартного антикорупційного повідомлення застереження про порушення антикорупційного законодавства.

5.4. Розробка і введення спеціальних антикорупційних процедур:

- уведення процедури інформування працівниками роботодавця про випадки схилення їх до скоєння корупційних порушень;
- уведення процедури інформування роботодавця про інформацію, що стала відомою працівникові, про випадки вчинення корупційних правопорушень іншими працівниками, контрагентами Університету чи іншими особами.

5.5. Навчання та інформування працівників Університету:

- надання роз'яснення структурним підрозділам Університету щодо застосування антикорупційної програми та чинного законодавства;
- ознайомлення працівників під підпис з нормативними документами, що регламентують питання попередження та протидії корупції в Університеті;
- проведення освітніх заходів щодо вивчення працівниками університету антикорупційного законодавства;
- проведення освітніх і виховних заходів з питань профілактики і протидії корупції;
- організація індивідуального консультування працівників з питань застосування (дотримання) антикорупційних стандартів і процедур.

5.6. Забезпечення відповідності системи внутрішнього контролю в Університеті вимогам антикорупційної політики:

- здійснення контролю даних бухгалтерського обліку, наявності та достовірності первинних документів бухгалтерського обліку;
- усі фінансові операції, які здійснюються в Університеті, повинні бути акуратно, правильно і з достатнім рівнем деталізації відображені в бухгалтерському обліку, задокументовані і доступні для перевірки;
- перекручення або фальсифікація бухгалтерської звітності Університету суворо заборонені і розцінюються як правопорушення.

Посадовим особам і працівникам університету заборонено використовувати свої службові повноваження або своє становище та

пов'язані з цим можливістю з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, також і використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти у приватних інтересах (ст. 22 Закону України „Про запобігання корупції”).

Усім працівникам Університету суворо забороняється прямо чи опосередковано, особисто або через посередництво третіх осіб брати участь у корупційних діях, пропонувати, давати, обіцяти, просити й отримувати хабарі або здійснювати платежі для спрощення адміністративних, бюрократичних та інших формальностей у будь-якій формі, у тому числі у формі грошових коштів, цінностей, послуг чи іншої вигоди, будь-яким особам і від будь-яких осіб чи організацій, включаючи комерційні організації, органи влади та самоврядування, державних службовців, приватні компанії та їх представників.

5.7. Подарунки.

5.7.1. Працівникам Університету забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб:

- у зв'язку зі здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням своїх посадових обов'язків в Університеті;

- якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи, крім випадків передбачених законом.

5.7.2. Посадові особи й працівники Університету можуть приймати подарунки, які відповідають загально визначенням уявленням про гостинність, крім випадків, передбачених п. 5.7.1. цієї програми, якщо вартість таких подарунків не перевищує одну мінімальну заробітну плату, встановлену на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих з одного джерела протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, установлених для працездатної особи на 01 січня поточного року.

Обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які даруються близькими особами; одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

У випадку прийняття рішення посадовою особою на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали подарунок, рішення посадової особи вважаються такими, що прийняті в умовах конфлікту інтересів.

5.7.3. Посадові особи й працівники Університету в разі надходження до них пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- 1) відмовитися від пропозиції;
- 2) за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- 3) залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;

4) письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або Уповноваженого, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

5.7.4. Якщо особа, на яку поширюються обмеження щодо одержання подарунків, виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або Уповноваженого.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або Уповноваженим.

5.7.5. У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє ректор, керівник підрозділу Університету, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка, підписує ця особа та Уповноважений.

5.7.6. Предмети неправомірної вигоди, а також одержані або виявлені подарунки зберігаються в Університеті до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

5.7.7. У випадку наявності в посадової особи Університету сумнівів щодо можливості одержання нею подарунка, вона має право письмово звернутися для одержання консультації з цього питання до Уповноваженого або територіального органу Національного агентства з питань запобігання корупції, який надає відповідне роз'яснення.

5.8. Фінансовий контроль.

Університет у встановленому законодавством порядку проводить перевірку фактів своєчасності подання посадовими особами університету декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік та наявність конфлікту інтересів у суб'єкта декларування.

Копії декларації надсилаються центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, для здійснення перевірки достовірності зазначених у декларації відомостей.

5.9. Взаємодія з державними службовцями.

Керівництво Університету не здійснює самостійно або через своїх працівників оплату будь-яких витрат (грошову винагороду, позички, послуги, оплату розваг, відпочинку, транспортних витрат та інші винагороди) за державних службовців та їх близьких родичів (або в їхніх інтересах) з метою одержання або збереження переваги для Університету в його діяльності.

Працівники Університету самостійно несуть відповідальність за корупційні прояви у разі самостійної взаємодії з державними службовцями відповідно до чинного законодавства України.

6. Норми професійної етики працівників.

Працівники Університету під час виконання своїх службових повноважень зобов'язані неухильно дотримуватися вимог закону та загальноновизнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з

громадянами, керівниками, колегами і підлеглими.

6.1. Політична нейтральність.

Посадові особи й працівники Університету зобов'язані при виконанні своїх службових повноважень дотримуватися політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів, не використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

6.2. Неупередженість.

Посадові особи Університету діють неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання.

6.3. Компетентність і ефективність.

Посадові особи Університету сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконують службові повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення органів і осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, не допускають зловживань та неефективного використання державної і комунальної власності.

6.4. Нерозголошення інформації.

Посадові особи Університету не мають права розголошувати і використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, установлених законом.

6.5. Утримання від виконання незаконних рішень чи доручень.

Посадові особи Університету, незважаючи на приватні інтереси, утримуються від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать закону.

Посадові особи Університету самостійно оцінюють правомірність наданих керівництвом рішень чи доручень та можливу шкоду, що буде завдана у разі виконання таких рішень чи доручень. У разі отримання для виконання рішень чи доручень, які особа вважає незаконними або такими, що становлять загрозу правам, що охороняються законом, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам, вона повинна негайно в письмовій формі повідомити про це ректора Університету.

Часто в такій ситуації не допомагає лише відмова від корупційної поведінки, тому не варто намагатися владнати ситуацію власними силами. Необхідно запросити до участі у розмові одного зі своїх колег.

Робота повинна бути прозорою та зрозумілою для керівництва, колег та інших осіб. Тому якщо працівникові, можливо, доведеться змінити своє місце роботи (перехід до виконання нових завдань, перехід до іншого підрозділу) або бути тимчасово відсутнім (хвороба, відпустка), то робота повинна бути настільки відкритою, щоб в будь-який час особа, яка приходить на заміну, могла виконувати ці обов'язки.

Потрібно чітко відокремлювати професійну діяльність від свого приватного життя. Перевіряти, чи немає конфлікту інтересів між службовими обов'язками та приватними інтересами.

Спроби корупції часто починаються з того, що треті особи намагаються розширити службові контакти та перенести їх до сфери приватного життя.

Відомо, що особливо складно відмовити у „невеликій послугі”, коли з цією особою існують дружні стосунки, а також коли сам працівник, службовець або його родина отримує привілеї в будь-якому вигляді (квитки на концерт, запрошення до дорогих ресторанів), на які не можна відповісти так само тощо.

Отже, у приватному житті кожен з нас з самого початку повинен дати оточуючим зрозуміти, що службова діяльність відокремлюється від приватного життя. Це дозволить уникнути підозри у корумпованості.

У кожної особи, яка звертається до працівника Університету у зв'язку з його професійною діяльністю, є право очікувати від нього неупередженої, справедливої, обґрунтованої, тобто добросовісної поведінки. Тому під час будь-якої службової діяльності, за яку працівник несе відповідальність, він повинен перевіряти, чи не вступають його власні інтереси, а також інтереси його близьких осіб в конфлікт з його професійними обов'язками. Варто піклуватися про те, щоб ніхто не зміг звинуватити працівника в упередженості.

Якщо в конкретних професійних обов'язках вбачається можлива суперечність його професійних обов'язків і приватних інтересів або інтересів третіх осіб, з якими працівник пов'язаний, необхідно негайно повідомити про це своє керівництво з метою вжиття відповідних заходів (наприклад, звільнення його від виконання завдання, усунення від виконання обов'язків тощо).

Потрібно відмовитися від виконання роботи за сумісництвом, якщо це суперечить вимогам законодавства або інтересам його професійної діяльності.

Якщо у випадку конфлікту інтересів працівник надає перевагу власним інтересам, окрім шкоди його особистому авторитету, може бути завдано шкоду авторитету підрозділу Університету, в якому він працює.

6.6. Взаємовідносини працівників Університету з колегами.

Працівник Університету має будувати відносини з колегами на основі взаємної поваги, довіри, з дотриманням професійної етики і повинен:

- 1) бути носієм високих морально-етичних принципів своєї професії, добродійним, чесним і справедливим;
- 2) виявляти терпимість, лояльність і розуміння різних (альтернативних) думок, етнокультурних норм та вірувань своїх колег, поважати їх погляди та переконання;
- 3) бути коректним і доброзичливим до колег, поважати працю й досвід кожного члена колективу;
- 4) надавати допомогу і передавати професійний досвід молодим

колегам, сприяти їх етичному вихованню;

5) поважати своїх наставників, старших колег, шанувати ветеранів освітнього закладу;

6) виявляти професійну і корпоративну солідарність, всіляко сприяти зміцненню іміджу працівника Університету;

7) дотримуватися прийнятих у колективі морально-етичних традицій;

8) бути прикладом моральної поведінки не тільки для колективу, а й для суспільства.

Працівник Університету повинен формувати і підтримувати сприятливий етично-психологічний клімат у колективі університету, уникати шкідливих звичок і не виявляти особливостей характеру, неприйнятних у моральному аспекті.

7. Права й обов'язки працівників Університету у зв'язку із запобіганням і протидією корупції у його діяльності:

7.1. Обов'язки працівників Університету.

Посадові особи та працівників університету, інші особи, які виконують роботу та перебувають з Університетом у трудових відносинах, зобов'язані:

- не вчиняти і (або) не брати участі у вчиненні корупційних правопорушень, пов'язаних з діяльністю Університету, в інтересах або від імені Університету;

- утримуватися від поведінки, яка може бути витлумачена оточуючими як готовність вчинити корупційне правопорушення, пов'язане з діяльністю Університету, в інтересах або від імені Університету;

- невідкладно інформувати ректора Університету, або Уповноваженого, або керівництво про випадки підбурення і (або) намірювання працівника до вчинення корупційних правопорушень;

- невідкладно інформувати ректора Університету, або Уповноваженого, або керівництво про інформацію, яка стала відомою працівникові, про випадки вчинення корупційних правопорушень іншими працівниками, контрагентами Університету чи іншими особами;

- вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів;

- повідомити ректора Університету, або Уповноваженого, або керівництво про можливість виникнення або виниклий у працівника конфлікт інтересів;

- повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів, ректора Університету;

- не вчиняти дій і не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;

- вживати заходів щодо урегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів;

- у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, невідкладно вжити заходів, передбачених п. 5.7.3.;

- дотримуватись норм фінансового контролю згідно з чинним законодавством України.

7.2. Права працівників Університету.

Посадові та службові особи Університету, інші особи, які виконують роботу та перебувають з Університетом у трудових відносинах, мають право:

- повідомляти про виявлені факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, реальний, потенційний конфлікт інтересів спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції, Національному агентству з питань запобігання корупції, ректору Університету чи Уповноваженому, а також громадськості;

- приймати подарунки, які відповідають загально визначеним уявленням про гостинність, крім випадків, передбачених антикорупційним законодавством, якщо вартість таких подарунків не перевищує одну мінімальну заробітну плату, встановлену на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 01 січня того року, в якому прийнято подарунки;

- самостійно вживати заходів щодо урегулювання конфлікту інтересів шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням ректору Університету документів, що підтверджують це.

8. Права та обов'язки Уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції.

8.1. Правовий статус Уповноваженого.

Уповноважений є посадовою особою університету, що призначається відповідно до законодавства про працю ректором Університету у порядку, передбаченому цією антикорупційною програмою, після погодження його кандидатури з членами вченої ради університету строком на 2 роки.

8.2. Вимоги до Уповноваженого.

Уповноваженим може бути фізична особа, не молодша тридцяти років, яка має повну вищу освіту і яка здатна за своїми діловими та моральними якостями, професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні обов'язки.

Не може бути призначена на посаду Уповноваженого особа, яка:

- має непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість;

- за рішенням суду визнана недієздатною чи дієздатність якої обмежена;

- звільнена з посад у державних органах, органах влади Автономної

Республіки Крим, органах місцевого самоврядування за порушення присяги або у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, – протягом трьох років з дня такого звільнення.

Несумісною з діяльністю Уповноваженого є робота на посадах, зазначених у пункті першому, підпункті „а” пункту другої частини першої статті 3 Закону України „Про запобігання корупції”, а також будь-яка інша діяльність, яка створює реальний чи потенційний конфлікт інтересів з діяльністю юридичної особи.

У разі виникнення обставин несумісності Уповноважений у дводенний строк з дня виникнення таких обставин зобов'язаний повідомити про це ректора Університету з одночасним поданням заяви про розірвання трудового договору за власною ініціативою.

8.3. Звільнення з посади Уповноваженого.

Уповноважений може бути звільнений з посади достроково в разі:

- розірвання трудового договору за ініціативи Уповноваженого;
- розірвання трудового договору з ініціативи ректора Університету;
- неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що створюється за рішенням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;
- набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим;
- набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;
- смерті.

Уповноважений підпорядкований та підзвітний лише ректору Університету.

8.4. Права і обов'язки Уповноваженого.

Уповноважений під час виконання покладених на нього завдань має такі права та зобов'язаний:

- отримувати інформацію від фізичних та юридичних осіб про порушення вимог чинного законодавства у сфері боротьби з корупцією, проводити за власною ініціативою перевірку можливих фактів порушення вказаних вимог;
- проводити перевірки організації роботи із запобігання і виявлення корупції в структурних підрозділах Університету;
- здійснювати моніторинг та контроль за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності працівників Університету;
- отримувати від працівників Університету письмові пояснення з приводу обставин, що можуть свідчити про порушення правил етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших вимог та обмежень, передбачених чинним законодавством та антикорупційною

програмою;

- ініціювати проведення службового розслідування, вжити заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;

- раз на рік готувати та надавати ректору Університету звіт щодо реалізації засад антикорупційної програми;

- співпрацювати з особами, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;

- вжити заходів щодо правового та іншого захисту осіб, які добросовісно повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;

- надавати роз'яснення, методичну та консультаційну допомогу з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, запобігання і виявлення корупції в підрозділах Університету та у контрагентів Університету.

Зі вказаною метою зацікавлена особа може особисто звернутися у робочий час до Уповноваженого або надіслати на його адресу відповідний письмовий запит, у тому числі за допомогою електронної пошти.

У випадку виявлення ознак корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або отримання повідомлення про корупційне порушення Уповноважений ініціює проведення службового розслідування.

Про отримані в ході розслідування матеріали Уповноважений доповідає ректору Університету, який вживає заходів щодо притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

8.5. Оплата праці Уповноваженого.

Заробітна плата Уповноваженого повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для належного виконання ним обов'язків з урахуванням характеру, інтенсивності та небезпечності роботи, стимулювати досягнення високих результатів у діяльності, компенсувати його інтелектуальні затрати.

8.6. Звітування Уповноваженого.

Уповноважений щорічно подає (протягом грудня) звіт ректору Університету в порядку, передбаченому Законом України „Про запобігання корупції”.

9. Умови конфіденційності інформування Уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції про факти підбурення особи до вчинення корупційного правопорушення.

Університет вимагає від своїх співробітників дотримання цієї антикорупційної програми, інформуючи їх про ключові принципи, вимоги та санкції за порушення.

В Університеті організовуються безпечні, конфіденційні й доступні

засоби інформування ректора Університету, Уповноваженого (письмова заява на ім'я ректора або Уповноваженого або особисте звернення; повідомлення за допомогою телефонного або факсимільного зв'язку; електронною поштою та ін.) про факти хабарництва з боку осіб, які надають послуги в інтересах комерційної організації або від її імені.

На адресу ректора Університету або Уповноваженого можуть надходити пропозиції щодо поліпшення антикорупційних заходів і контролю, а також запити з боку працівників і третіх осіб.

В Університеті постійно проводиться навчання з питань добросовісного повідомлення про факти корупції, зокрема:

- регулярне проведення інформаційних кампаній, спрямованих на формування психологічної установки у співробітників щодо несприйняття корупції як способу розв'язання проблеми;

- підвищення рівня правової свідомості співробітників, зокрема в частині обізнаності щодо своїх прав та свобод, механізму їх реалізації, конфіденційності та правових способів захисту викривачів;

- роз'яснення найбільш важливих антикорупційних заходів, що здійснюються в державі, положень законодавства про запобігання корупції, зокрема в частині визначення видів та форм корупційної поведінки;

- системне запровадження проведення освітніх заходів щодо моделей поведінки у тих чи інших ситуаціях з можливими корупційними ризиками.

В Університеті запроваджуються умови конфіденційності, а саме:

- інформація про викривача (особа, яка надає допомогу в запобіганні і протидії корупції) може бути розголошена лише за його згодою, крім випадків, встановлених законом;

- повідомлення про порушення вимог Закону України „Про запобігання корупції” може бути здійснене працівником Університету без зазначення авторства (анонімно);

- конфіденційними визнаються всі відомості щодо викривачів та корупційних проявів посадових осіб, отримані від співробітників Університету чи інших осіб;

- розгляд повідомлень про корупційні прояви посадових осіб, що здійснюється з урахуванням положень статті 53 Закону України „Про запобігання корупції”;

- анонімне повідомлення про порушення вимог Закону України „Про запобігання корупції” підлягає розгляду, якщо наведена в ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені;

- анонімне повідомлення про порушення вимог Закону України „Про запобігання корупції” підлягає перевірці у термін не більше п'ятнадцяти днів від дня його отримання.

Особи, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, перебувають під захистом держави.

За наявності загрози життю, здоров'ю, житлу та майну осіб, які

надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, або їх близьких осіб, у зв'язку зі здійсненим повідомленням про порушення вимог Закону „Про запобігання корупції” та цієї антикорупційної програми, правоохоронними органами до них можуть бути застосовані правові, організаційно-технічні та інші спрямовані на захист від протиправних посягань заходи, передбачені Законом України „Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві”.

Особа або член її сім'ї не може бути звільнена чи примушена до звільнення, притягнена до дисциплінарної відповідальності чи піддана з боку ректора Університету негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) або загрозі таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням нею про порушення вимог Закону „Про запобігання корупції” та цієї антикорупційної програми іншою особою.

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про порушення вимог Закону України „Про запобігання корупції” та цієї антикорупційної програми ректор Університету вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Ректор Університету в разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення працівниками Університету зобов'язаний у межах своїх повноважень ужити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно письмово повідомити про його вчинення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції.

10. Моніторинг та контроль за дотриманням антикорупційної програми.

У зв'язку з можливою зміною в часі корупційних ризиків та інших факторів, що впливають на діяльність Університету, Уповноважений здійснює моніторинг впроваджених адекватних заходів щодо запобігання корупції, контролює їх дотримання, а у разі необхідності переглядає та вдосконалює їх.

11. Інформування Уповноваженого працівниками Університету про виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів; порядок урегулювання виявленого конфлікту інтересів.

Працівники Університету при виникненні реального або потенційного конфлікту інтересів повідомляють не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли дізналися або повинні були дізнатися про наявність у них

реального або потенційного конфлікту інтересів, Уповноважену особу, не вчиняють дій та не приймають рішення в умовах реального конфлікту інтересів та вживають заходів щодо врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів.

Зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів здійснюється шляхом:

- усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;

- застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій або прийняття рішень;

- обмеження доступу особи до певної інформації;

- перегляду обсягу службових повноважень особи;

- переведення особи на іншу посаду;

- звільнення особи.

Самостійне врегулювання конфлікту інтересів співробітниками Університету здійснюється шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням Уповноваженій особі документів, що підтверджують цей факт.

12. Ужиття заходів реагування щодо виявлених фактів корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень в Університеті.

Ректор, працівники всіх структурних підрозділів Університету, незалежно від займаної посади, несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України, за дотримання принципів і вимог цієї антикорупційної програми, а також Закону України „Про запобігання корупції”, а також за дії (бездіяльність) підлеглих їм осіб, що порушують ці принципи і вимоги.

Особи, винні в порушенні вимог цієї антикорупційної програми, а також Закону України „Про засади запобігання корупції”, можуть бути притягнуті до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності за ініціативою ректора Університету, правоохоронних органів чи інших осіб у порядку та на підставах, передбачених законодавством України, спеціальними нормативними актами та трудовими договорами.

Університет заявляє про те, що жодного співробітника не буде піддано санкціям (у тому числі звільненню, переведенню на нижчу посаду, позбавленню премії), якщо він повідомив про передбачуваний факт корупції, відмовився дати або отримати хабар, здійснити комерційний підкуп, надати посередництво в хабарництві, у тому числі якщо в результаті такої відмови в Університеті виникла упущена вигода або не було отримано конкурентні або інші переваги.

Особа, яка вчинила корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, однак судом не застосовано до неї покарання або не

накладено на неї стягнення у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності, підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності.

З метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконанню вимог антикорупційної програми, а також Закону України „Про запобігання корупції” в інший спосіб, рішенням ректора Університету відносно особи, яка вчинила таке правопорушення, проводиться службове розслідування.

Особа, щодо якої складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, якщо інше не передбачено Конституцією і законами України, може бути відсторонена від виконання посадових обов'язків за рішенням ректора Університету до закінчення розгляду справи судом.

У разі закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у зв'язку з відсутністю події або складу адміністративного правопорушення особі, відстороненій від виконання посадових обов'язків, відшкодовується середній заробіток за час вимушеного прогулу, пов'язаного з таким відстороненням.

13. Співпраця з правоохоронними органами у сфері протидії корупції.

Співпраця з правоохоронними органами є важливим показником дійсної прихильності Університету декларованим антикорупційним стандартам поведінки. Таке співробітництво може здійснюватися в різних формах:

- відповідно повідомляти до відповідних правоохоронних органів про випадки вчинення корупційних правопорушень, про які стало відомо Університету;

- сприяти уповноваженим представникам контролюючих і правоохоронних органів при проведенні ними інспекційних перевірок діяльності Університету з питань запобігання та протидії корупції;

- сприяти уповноваженим представникам правоохоронних органів при проведенні заходів з припинення або розслідування корупційних злочинів, включаючи оперативно-розшукові заходи.

Керівництво Університету й працівники не повинні допускати втручання у виконання службових обов'язків посадовими особами судових або правоохоронних органів.

14. Порядок внесення змін до антикорупційної програми.

При виявленні недостатньої ефективності положень цієї

антикорупційної програми або пов'язаних з нею антикорупційних заходів Університету або при зміні вимог чинного законодавства України у сфері антикорупційної політики ректор Університету організовує вироблення та реалізацію плану дій щодо перегляду й зміни цієї антикорупційної програми та/або антикорупційних заходів.

Антикорупційна програма та зміни до неї затверджуються ректором Університету та вводяться в дію його наказом після її обговорення з працівниками Університету на зборах трудового колективу.

Після затвердження текст антикорупційної програми оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету в розділі „Публічна інформація” й перебуває у вільному доступі.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної роботи
« 31 » 08 2015 р.

 О. І. Бабічев

Проректор з науково-педагогічної роботи
« 31 » 08 2015 р.

 Д. В. Ужченко

Проректор з науково-педагогічної роботи
« 31 » 08 2015 р.

 О. С. Меняйленко

Проректор з науково-педагогічної роботи
« 31 » 08 2015 р.

 О. М. Клімочкіна

Проректор
з адміністративно-господарської роботи
« 31 » 08 2015 р.

 Д. Ю. Ковальов

Голова первинної профспілкової
організації університету
« 31 » 08 2015 р.

 В. П. Мороз

Начальник юридичного відділу
« 31 » 08 2015 р.

 О. В. Миронченко

Начальник відділу кадрів
« 31 » 08 2015 р.

 В. О. Никитенко

Головний бухгалтер
« 31 » 08 2015 р.

 Т. Ф. Бережна